

شمارهٔ سندلی:
تعداد سوال: ۶۶ سوال
تاریخ:

نام و نام خانوادگی:
کلاس:
نام دبیر:
پایه:

نمونه سوالات پایان ترم

«سال تحصیلی ۹۷ - ۱۳۹۶»

درس: تاریخ معاصر ایران

صفحه ۱ از ۸

مدت آزمون:

توجه: دانش آموزان محترم توجه داشته باشند که امتحان مستمر نیمسال دوم در ۱۹ اردیبهشت ماه از آغاز درس ۱۱ ال پایان درس ۲۶ می باشد. برای امتحان پایانی خردادماه نیز باید پاسخ سوال های امتحان دی ماه ۹۶ را یاد بگیرید.

۱- الف) پس از استعفاء و اخراج رضاشاه و بدون ایجاد یک انقلاب و تغییر نظام (رژیم) سیاسی، چرا و چگونه اقدامات انتقادی و اعتراضی بسیار شدیدی بر علیه بسیاری از سیاست ها و روش های حکومتی رضاشاه در افکار عمومی و مطبوعات کشور صورت گرفت؟ چرا دادگاه ها و محاکمات متعدد عوامل اجرایی او تشکیل شد؟ با ذکر چند مثال مختصر و مفید بنویسید.

ب) پادشاه جدید که ولیعهد و فرزند دلبنده رضاشاه بود، چرا با آن اقدامات انتقادی و اعتراضی شدید مخالفت نداشت و با تشکیل دادگاه ها و محاکمات عوامل اجرایی پدر خود موافقت کرد؟ مختصر و مفید پاسخ دهید.

ج) تفاوت ها و موارد مشترک میان موارد الف و ب مذکور با دادگاه ها و محاکمات عوامل اجرایی رژیم شاه (پهلوی دوم) بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی که با شدت و پیگیری انقلابی مردم توأم بود را به تفکیک بنویسید و نتیجه گیری نمایید.

۲- الف) از طرز فکر و سیاست های محمد ساعدمراغه ای چه می دانید؟ با ذکر ۲ مثال مهم از اقدامات منفی ولی بسیار موثر او، مختصر و مفید پاسخ دهید.

ب) با ذکر مثال هایی در مورد هدف های ایجاد و گسترش روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی زمان محمدرضا شاه با دولت فلسطین اشغالی (اسرائیل) مختصر و مفید توضیح داده و نتیجه گیری نمایید.

۳- الف) نقش، وظایف و مسئولیت های «پادشاه» در قانون اساسی مشروطیت ایران را به طور کامل بنویسید.

ب) می دانید در دوره مشروطیت تا پیروزی انقلاب اسلامی، در چندین بار و به دلایلی، اصول و مواردی از قانون اساسی تغییر نموده است. اکنون با ذکر ۳ نمونه و مثال بسیار مهم از آن تغییرات، شرایط، زمینه ها، علل، تاثیرات و نتایج همان تغییرات در قانون اساسی در مقامات و مسئولین سیاسی و اجرایی کشور نیز در جامعه و مردم را بنویسید. (چرا تغییر یافت؟ تاثیرات و نتایج هر تغییر؟)

۴- الف) «فروش اوراق قرضه ملی» یعنی چه؟ در کدام شرایط سیاسی و اقتصادی پیشنهاد و چگونه اجرا می شود؟ مختصر و مفید پاسخ دهید.

ب) در ایران و در نیمه قرن بیستم، چرا و در چه شرایطی طرح «فروش اوراق قرضه ملی» مطرح، تصویب و اجرا شد؟ تاثیرات داخلی و خارجی اجرای آن چه بود؟ مختصر و مفید پاسخ دهید.

۵- با ذکر ۲ مثال مهم از تاریخ معاصر ایران در نیمه اول قرن بیستم، در مورد علل و زمینه های بروز قحطی های توأم با بیماری ها و مرگ های فراوان و گسترده در کشور بطور کامل توضیح داده و نتیجه گیری نمائید.

۶- الف) استخدام دکتر آرتور میلیسیو آمریکائی توسط نمایندگان مجلس سیزدهم شورای ملی، چرا و در چه شرایطی صورت گرفت. مختصر و مفید پاسخ دهید.

ب) وظایف، اقدامات و نتایج اقدامات او را بنویسید.

ج) چرا استخدام مورگان شوستر آمریکایی توسط نمایندگان مجلس دوم شورای ملی، با مخالفت های شدید خارجی ها مواجه شد، اما این بار چنین نشد؟ مختصر و مفید پاسخ دهید.

۷- الف) علل و زمینه های مختلف طرح نمایندگان مجلس سیزدهم شورای ملی در مورد مذاکرات نفت و تصویب آن که با همت و تلاش دکتر مصدق و همفکران او تحت عنوان «سیاست موازنه منفی» صورت گرفت را مختصر و مفید بنویسید.

ب) آیا از نظریه معروف «موازنه عدمی» شهید مدرس اطلاعی دارید؟ آیا مشابه طرح مذکور نمی باشد؟ آیا شهید مدرس را می توان پیشرو مبانی سیاست خارجی کشور و چگونگی انعقاد قراردادهای استقلال طلبانه دانست؟ چرا؟ نظر و استدلال خود را بنویسید.

راهنمایی: آیا دکتر مصدق - در این مورد و موارد مشابه - تحت تاثیر شهید مدرس بود.

۸- الف) علل و نتایج مختلف قیام و جنبش فراگیر بر علیه انحصار خرید و فروش توتون و تنباکو و بر علیه کمپانی رژی را بنویسید و نتیجه‌گیری نمائید.

ب) علل و نتایج مختلف قیام ملی ۳۰ تیر ۱۳۳۱ را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

ج) علل و نتایج مختلف قیام مردمی ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

د) اصول اساسی، پایه‌ای و مشترک میان هر ۳ قیام و جنبش مذکور را استخراج نموده، بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

راهنمایی: در پاسخ سوال د، محتوا و اصول هویت ملی ایرانیان از باستان تا کنون، فراموش نشود.

۹- در کتاب درسی، ذیل عنوان «عوامل داخلی زمینه‌ساز کودتای ۲۸ مرداد ۳۲» در مورد مواضع و اقدامات «شاه و درباریان» (صفحه ۱۲۷-۱۲۶)،

حدود ۱۲ ویژگی از طرز فکر و مواضع شاه ذکر شده است. تا حد امکان، حداکثر آن ویژگی‌ها را با شماره ردیف بنویسید. درجه‌بندی ویژگی‌ها

(ارجحیت‌ها)، توضیح آن ویژگی‌ها و ذکر مواضع درباریان لازم نیست.

۱۰- در مورد نقش، وظایف و تاثیرات «شبکه بدمان» (*Bedamen*) و مطبوعات بر علیه جنبش ملی ایران و ملی شدن صنعت نفت، به‌طور کامل

توضیح داده و نتیجه‌گیری نمایید.

راهنمایی: دبیر شما در زمان تدریس و در موارد مشابه که از قرن نوزدهم آغاز شده بود، به یادگیری و کاربردهای این مفاهیم و ضرب‌المثل‌ها تاکید

نمود:

- چو دزدی با چراغ آید، گزیده‌تر برد کالا - کدخدا رو (را) ببین، ده رو (را) بچاپ (چاپیدن، غارت کردن، تسلط برای غارت) - از ماست که بر ماست. امروزه:

فرش قرمز جلوی پای خارجی (دشمن) پهن کردن.

۱۱- در مورد چگونگی انتخابات، اقدامات (سخنرانی‌ها، طرح‌ها و مصوبات)، آثار و نتایج و پایان دوره هفدهم مجلس شورای ملی چه می‌دانید؟

مختصر و مفید توضیح داده و نتیجه‌گیری نمایید.

راهنمایی: ۱- به موارد اشتراک و اختلاف نظر نخست وزیر وقت با نمایندگان مجلس توجه شود.

۲- مدت‌ها بعد، نخست وزیر وقت در مورد سرانجام مجلس هفدهم، چه نظری ابراز کرد و چه فایده‌ای داشت؟

۳- آیا می‌توان چگونگی پایان آن مجلس را نشانه‌ای از تقابل نخست‌وزیر و شاه دانست؟

۱۲- با این که نقش، وظایف و مسئولیت‌های شاه (پادشاه) و شاهنشاه در تاریخ ایران از دوران باستان وجود داشته است، چرا امام خمینی (ره) در

فروردین ۱۳۴۲، «شاه دوستی» را با غارتگری، جنایت و تجاوز به احکام اسلام، مساوی دانسته‌اند؟ (صفحه ۱۵۴ کتاب درسی) نظر، استدلال و

تحلیل خود را بنویسید.

راهنمایی: در این مورد، آیا ایشان «شاه دوستی» را مرادف و همانند «شاه پرستی» که حامیان شاه ادعا می‌کردند، دانسته‌اند؟

۱۳- الف) کودتا را تعریف کنید یا حداکثر ویژگی‌های کودتا را نام ببرید. توضیح و مثال لازم نیست.

ب) در نظام مشروطه سلطنتی (پادشاهی) ایران، چرا هر دو پادشاه پهلوی (پدر و پسر) از طریق کودتا اقدام نمودند؟ آیا برای موفقیت آنان

روش‌های قانونی و دموکراتیک وجود نداشت؟ نظر و پاسخ خود را بنویسید.

ج) دکتر مصدق، پس از موفقیت کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ و در زمان محاکمه، در مورد غیرقانونی بودن آن کودتا چگونه استدلال و دفاع می‌نمود؟ در

مورد استدلال و دفاع ایشان، شما چه قضاوتی دارید؟ نظر و استدلال شاه صحیح است یا دکتر مصدق؟ نظر، استدلال و تحلیل خود را بنویسید.

۱۴- سیاست‌های کلان و راهبردی (استراتژیک) کارتر در مورد ایران معروف به «فضای باز سیاسی» را به طور کامل توضیح داده و نتیجه‌گیری

نمایید.

راهنمایی: ۱- نظریات متقابل شاه - کارتر نسبت به یکدیگر؟

۲- علل، زمینه‌ها و شرایط سیاسی و اجتماعی کشور، روش‌ها و چگونگی اجرای آن (راهکارها)؟

۳- آیا نظریه کارتر یک پیشنهاد بود یا دستور به شاه؟

۴- آثار و نتایج مختلف داخلی و خارجی این سوال مورد نظر نمی‌باشد.

۵- چرا کارتر در سفر به ایران، کشور ما را «جزیره ثابت» نامید؟ یعنی از اجرای سیاست خود در مورد «فضای باز سیاسی» اظهار رضایت

کرده است یا مفهوم و منظور دیگری داشته است، یا هر دو؟

۱۵- الف) با مثال‌هایی نقش، اقدامات و تاثیرات ایلات و عشایر کشور در انقلاب مشروطیت را مختصر و مفید بنویسید.

ب) هدف‌ها، روش‌ها و اقدامات رضاشاه در مورد ایلات و عشایر کشور را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

ج) هدف‌ها، روش‌ها و اقدامات محمدرضاشاه در مورد ایلات و عشایر کشور در سال‌های ۴۴-۱۳۴۲ را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

د) نقش و اقدامات ایلات و عشایر در انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

راهنمایی: ۱- نظر امام (ره) در این مورد فراموش نشود. عملیات مرصاد فراموش نشود.

شمارهٔ سندلی:
تعداد سوال: ۶۶ سوال
تاریخ:

نام و نام خانوادگی:
کلاس:
نام دبیر:
پایه:

نمونه سوالات پایان ترم

«سال تحصیلی ۹۷ - ۱۳۹۶»

درس: تاریخ معاصر ایران

صفحه ۳ از ۸

مدت آزمون:

۱۶- الف) حداکثر دستاوردهای قیام ۱۵ خرداد ۴۲ را بنویسید. توضیح لازم نیست.

ب) حداکثر آثار و نتایج جنبش بیداری اسلامی در ایران در سال‌های ۴۴-۱۳۴۰ را نام ببرید. توضیح لازم نیست.

۱۷- در مورد علل، چگونگی و آثار و نتایج مختلف تصویب لایحهٔ «درخواست مصونیت قضایی یا کاپیتولاسیون» برای مستشاران نظامی آمریکا و خدمتکاران آنان، مختصر و مفید بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

۱۸- الف) آیا این مطلب صحیح است یا خیر؟ چرا؟ نظر و استدلال خود را بنویسید: - شاه در سال ۱۳۵۰ و با برگزاری جشن‌های ۲۵۰۰ سالهٔ شاهنشاهی در صدد برآمد تا حکومت و شخصیت خود را به کوروش پادشاه بزرگ هخامنشی پیوند زند - (صفحه ۱۶۳ کتاب درسی)
«او با این اقدام، چندین هزار سال تمدن ایران باستان قبل از هخامنشیان و هزار و چهارصد سال تمدن ایران اسلامی را نادیده گرفت تا از این طریق محبوبیت و مشروعیت کسب کند»

ب) از نظر زمامداری و کشورداری، ابتدا اصول کلان و راهبردی (استراتژیک) کوروش هخامنشی و محمدرضا شاه پهلوی را به تفکیک بنویسید و پاسخ دهید آیا او پیرو صدیق و راستینی برای کوروش هخامنشی بوده است یا خیر؟ با ذکر چند مثال تاریخی، نظر و استدلال خود را بنویسید.

ج) با این که نظریهٔ مولانا ابوالکلام آزاد - وزیر فرهنگ هند - مبنی بر این که کوروش همان «ذوالقرنین» در قرآن است (یک شخصیت سیاسی - الهی در سورهٔ کهف)، چرا شاه ایران در سخنرانی‌ها و مصاحبه‌های رسمی خود به آن اشاره‌ای نکرده‌است تا در میان جامعهٔ مذهبی ایران موقعیت بیشتری برای خود کسب نماید؟ آیا مشاورین سیاسی و خود او به اثبات آن شک داشته‌اند یا در صورت اثبات باید نقش هرچه بیشتر مذهبی به خود می‌گرفته‌اند که نمی‌خواستند؟ نظر و استدلال خود را بنویسید. (کوروش - ذوالقرنین - محمدرضا شاه).

۱۹- الف) سیاست خارجی شاه ایران در سال‌های ۵۷-۱۳۳۷ در رابطه با هریک از این کشورها چگونه بود؟ مختصر و مفید بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید: انگلستان - آمریکا - شوروی.

ب) شاه، سیاست کلان و راهبردی (استراتژیک) خود را «سیاست مستقل ملی» می‌دانست و معرفی می‌کرد. با توجه به اقدامات و عملکرد او آیا این سیاست او را می‌توان پذیرفت یا خیر؟ چرا؟ با ذکر مثال‌های مناسب، نظر و استدلال خود را بنویسید.

۲۰- الف) حداکثر اقدامات سیاسی - فرهنگی امام (ره) در سال‌های تبعید در نجف را فقط به صورت عنوانی و با شماره ردیف بنویسید. اولویت و توضیح هریک لازم نیست.

ب) حداکثر اقدامات سیاسی - فرهنگی ایشان در زمان اقامت کوتاه مدت در نوفل لوشاتو (حدود ۴ ماه در حومهٔ پاریس) را فقط به صورت عنوانی و با شماره ردیف بنویسید. الویت و توضیح آن‌ها لازم نیست؟

۲۱- الف) از آغاز تا پیروزی انقلاب اسلامی، مهمترین ویژگی‌های «جنبش دانشجویی در ایران» را فقط به صورت عنوانی و با شماره ردیف بنویسید. الویت و توضیح لازم نیست.

ب) مهمترین ویژگی‌ها و اقدامات دانشگاه‌ها و دانشجویان از پیروزی انقلاب اسلامی تا پایان سال ۱۳۷۰ را فقط به صورت عنوانی و با شماره ردیف بنویسید. الویت و توضیح لازم نیست.

ج) از «دفتر تحکیم وحدت انجمن‌های اسلامی دانشگاه‌های کشور» چه می‌دانید؟ در مورد هدف‌ها، روش‌ها و مهمترین اقدامات آن از تاسیس تا پایان سال ۱۳۷۰ مختصر و مفید توضیح دهید.

د) با ذکر مثال‌های لازم، استدلال نمایید که چرا شاه، جوانان و دانشجویان را نتوانست جذب نماید و امام خمینی (ره) توانست و موفق شد؟

۲۲- الف) مهمترین حوادث و مسائل انقلاب اسلامی از شهریور تا پایان آذر ۱۳۵۷ را نام ببرید. توضیح لازم نیست.

ب) از علل، هدف‌ها و اقدامات ماموریت ژنرال هایزر در ایران چه می‌دانید؟ مختصر و مفید بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

۲۳- الف) موقعیت‌های نظامی و وضعیت‌های روحی - اجتماعی ارتش شاه در یک ماه، از ۲۲ دی تا پیروزی انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ چگونه بود؟ با ذکر مثال‌ها و نمونه‌های مناسب، نظر و تحلیل خود را بنویسید. ارتش شاه: با فرماندهی شاه، افسران و فرماندهان ارشد در اطاعت یا در مقابل آمریکائی‌ها و مردم، افسران و فرماندهان جزء درجه‌داران و سربازان.

ب) علل و نتایج ۲ کودتای ۱۹ بهمن ۵۷ و ۱۳ تیر ۵۹ (کودتای نوژه) را به تفکیک بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

- ۲۴- فرض کنید می‌خواهید کتابی در مورد حوادث و مسائل مختلف داخلی و خارجی انقلاب و نظام جمهوری اسلامی از پیروزی تا پایان سال ۱۳۶۰ تألیف نمایید. فقط عناوین فصل‌های کتاب خود را با رعایت ترتیب تاریخی بنویسید. توضیح لازم نیست، کتاب شما حداقل باید ۱۲ فصل (عنوان اصلی) داشته باشد.
- ۲۵- از آغاز سال ۱۳۶۱ تا پایان سال ۱۳۷۰، مدیریت و حکومت (زمامداری و کشورداری) در انقلاب و نظام جمهوری اسلامی چگونه بود؟ رابطه ارکان حکومت و مردم را چگونه ارزیابی و تحلیل می‌کنید؟ با ذکر مثال‌ها و نمونه‌های مناسب، پاسخ خود را بنویسید. راهنمایی: ابتدا با دوره بندی، مهمترین حوادث و مسائل این دوره را نوشته، سپس نظر، استدلال و تحلیل خود را بنویسید.
- ۲۶- اندیشه سیاسی، روش‌ها و اقدامات ۳ مورد از این احزاب و گروه‌های سیاسی را مختصر و مفید توضیح داده، از نظر مردم و جامعه، عملکرد هریک از آن ۳ مورد را نتیجه‌گیری و ارزیابی نمایید.
- ۱- نهضت آزادی ایران ۲- سازمان چریک‌های فدائی خلق ایران ۳- سازمان مجاهدین خلق ایران ۴- فدائیان اسلام ۵- حزب جمهوری اسلامی
- ۲۷- در فاصله سال‌های ۱۳۵۸-۶۲ حداکثر اقدامات مهم، اصلی و موثر دشمنان و ضد انقلاب داخلی و خارجی جهت سقوط و نابودی جمهوری اسلامی را فقط نام ببرید. توضیح لازم نیست.
- ۲۸- اوضاع سیاسی - اجتماعی ایران طی ۶ ماه، از آغاز سال ۱۳۵۹ تا آغاز جنگ تحمیلی را مختصر و مفید توضیح داده و نتیجه‌گیری نمایید.
- ۲۹- الف) ویژگی‌ها و علل تاسیس «حزب رستاخیز ملت ایران» را بنویسید. (این حزب را معرفی کنید).
 ب) ویژگی‌ها و علل تاسیس «حزب بعث عراق» را بنویسید. (این حزب را معرفی کنید).
 ج) موارد مشترک و متفاوت دو حزب مذکور را بنویسید و نتیجه‌گیری ننماید.
- ۳۰- الف) زمینه‌ها و علل انعقاد «عهدنامه الجزایر» میان ایران و عراق را بنویسید.
 ب) زمینه‌ها و علل پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد توسط جمهوری اسلامی ایران را بنویسید.
 ج) نکات مشترک و متفاوت دو عهدنامه و قطعنامه مذکور را بنویسید و نتیجه‌گیری ننماید.
- ۳۱- الف) با ذکر ۲ مثال بسیار مهم و موثر، زمینه‌ها، علل ورود و ویژگی‌های «جنگ سرد» در ایران را بنویسید و نتیجه‌گیری ننماید.
 ب) با وجود رقابت‌های شدید دو بلوک شرق و غرب، چرا آن‌ها در جنگ تحمیلی بر علیه انقلاب و نظام جمهوری اسلامی متحد شده و به صدام کمک‌های متعدد و گسترده نظامی و غیر نظامی نمودند؟ مختصر و مفید توضیح دهید.
 ج) باتوجه به نقش، وظایف و مسئولیت‌های بین المللی سازمان ملل متحد در حفظ صلح جهانی، آیا در دوران طولانی A سال جنگ تحمیلی و دفاع مقدس، این سازمان به طور دقیق و قانونی به وظایف خود عمل نمود یا خیر؟ چرا؟ با ذکر مثال‌هایی، نظر و استدلال خود را بنویسید.
- ۳۲- الف) سیاست خارجی، مذاکرات و قراردادهای ایران در دوره اول جنگ‌های ایران و روسیه را بنویسید و نتیجه‌گیری ننماید.
 ب) با ذکر مثال‌هایی، مذاکرات و سیاست خارجی جمهوری اسلامی در دوره جنگ تحمیلی را بنویسید و نتیجه‌گیری ننماید.
 راهنمایی ب: ذکر نمونه‌هایی از نظریات، دستورات و راهنمایی‌های امام (ره) فراموش نشود.
 ج) موارد مشترک و متفاوت میان سوال‌های الف و ب را به تفکیک بنویسید و نتیجه‌گیری ننماید.
- ۳۳- الف) نظریات و اقدامات اقتصادی جناح چپ و جناح راست در دوره‌ها و مراحل جنگ تحمیلی را به تفکیک بنویسید و نتیجه‌گیری ننماید.
 ب) از «دفترچه بسیج اقتصادی» در زمان جنگ تحمیلی چه می‌دانید؟ مفید و مختصر پاسخ دهید.
- ۳۴- الف) اصطلاح «پشت جبهه» یعنی چه؟ با ذکر مثال‌هایی، ویژگی‌ها و چگونگی ارتباط آن با «جبهه و خط مقدم» در زمان جنگ تحمیلی و دفاع مقدس را مفید و مختصر بنویسید.
- ب) با ذکر مثال‌هایی وضعیت عمومی و کلی «جبهه و پشت جبهه» در جنگ‌های ایران و روسیه را بنویسید.
 ج) باتوجه به سوال‌های الف و ب و به صورت مقایسه‌ای، نظر و تحلیل خود در موضوع مذکور طی آن دو جنگ مهم معاصر را بنویسید. (مقایسه و تحلیل جبهه و پشت جبهه در هر ۲ جنگ)
- ۳۵- الف) در مورد «صدام و حامیانش در جستجوی چاره» مفید و مختصر بنویسید و نتیجه‌گیری ننماید. (کتاب درسی، صفحه ۲۱۴).
 ب) با ترکیب این اصطلاحات و اسامی، یک مطلب کوتاه و مستند بنویسید و نتیجه‌گیری ننماید؛
 گازها و جنگ‌های شیمیایی، جنگ تحمیلی و دفاع مقدس، سازمان ملل متحد، از کرخه تا راین.
- ۳۶- الف) وضعیت عمومی و کلی چگونگی نگاهداری اسرای ایرانی و عراقی در هر دو کشور را مقایسه و نتیجه‌گیری ننماید.
 ب) آزادی اسرای هر دو کشور چه زمانی و چگونه اتفاق افتاد و چه تاثیراتی داشت؟ مختصر و مفید بنویسید.
- ۳۷- الف) از محتوای «پیمان سعدآباد» در زمان رضاشاه و «پیمان بغداد» در زمان محمدرضا شاه چه می‌دانید؟ مختصر و مفید بنویسید.
 ب) نکات مشترک دو پیمان مذکور را بنویسید و نتیجه‌گیری ننماید.

شمارهٔ سندلی:
تعداد سوال: ۶۶ سوال
تاریخ:

نام و نام خانوادگی:
کلاس:
نام دبیر:
پایه:

نمونه سوالات پایان ترم

«سال تحصیلی ۹۷ - ۱۳۹۶»

درس: تاریخ معاصر ایران

صفحه ۵ از ۸

مدت آزمون:

۳۸- الف) حداکثر ویژگی‌های "ساواک" را به صورت عنوانی و با شماره ردیف بنویسید. از جحیت و توضیح لازم نیست.

ب) تاثیرات و نتایج مختلف "اقدامات ساواک" در برقراری امنیت و حاکمیت ملی را بنویسید و نتیجه گیری نمایید.

راهنمایی: به سوال تحلیلی ۵۰ توجه کنید. پاسخ این سوال ۳۸ مختصر و مفید است.

۳۹- الف) به نظر شما در چه شرایطی، جنبش ملی ایران و ملی شدن صنعت نفت به آن نحو که اتفاق افتاد، واقع نمی‌شد؟ با ذکر نمونه‌ها و مثال‌های مهم و به صورت استدلالی، پاسخ خود را بنویسید.

ب) به نظر شما در چه شرایطی، انقلاب اسلامی به آن نحو که اتفاق افتاد، واقع نمی‌شد؟ با ذکر نمونه‌ها و مثال‌های مهم به صورت استدلالی پاسخ خود را بنویسید. راهنمایی: استقلال، وابستگی، قانون اساسی.

۴۰- الف) در مورد تحصیلات، تخصص و اقدامات مختلف شهید چمران تا شهادت (۶۰/۳/۳۱) مختصر و مفید بنویسید و نتیجه گیری نمایید.

ب) فقط به ۱ مورد پاسخ دهید: زندگینامه مرحومه خانم دباغ (حدیده‌چی) - این مجاهد واقعی "خط امام (ره) - یا یکی از شهدای معروف در جریان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی، یا یکی از شهدای دوره ترور را مختصر و مفید بنویسید و نتیجه گیری نمایید.

راهنمایی: به غیر از اسامی کتاب درسی می‌توانید از اسامی بزرگراه‌ها و یا ایستگاه‌های مترو که رفت و آمد می‌کنید نیز انتخاب نمایید.

۴۱- الف) نظریات و پیشنهادهای سید جمال الدین اسدآبادی در مورد بیداری اسلامی، لزوم تغییر برنامه‌های نوین و ضروری حوزه‌های علمیه و چگونگی تربیت طلاب را بنویسید. شرح اقدامات او لازم نیست.

ب) نظریات و اقدامات آیت‌الله العظمی بروجردی در مورد مذکور را به طور کامل بنویسید.

ج) آیا نکات و موارد مشترکی در پاسخ الف و ب یافته‌اید؟ نظر و پاسخ خود را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

۴۲- الف) از قرن نوزدهم حداکثر عوامل زمینه‌ساز در شکل‌گیری بیداری اسلامی در کشورهای اسلامی و مسلمین جهان را نام ببرید. توضیح لازم نیست.

ب) چرا قلمرو مصر از زمان عثمانی تا استقلال کامل (کشور مصر)، یکی از مراکز و خاستگاه‌های بیداری اسلامی دانسته شده است. ویژگی‌های متعدد آن را بطور کامل بنویسید.

راهنمایی: در مقدمه و پاسخ شما ذکر سوابق باستانی، فاطمیون و الازهر، ناپلئون و محمدعلی پاشا مناسب است.

۴۳- الف) هدف‌ها، روش‌ها و آثار و نتایج اقدامات "فدائیان اسلام" را بنویسید.

ب) هدف‌ها، روش‌ها و آثار و نتایج اقدامات "اخوان المسلمین" را بنویسید.

ج) آیا نکات و موارد مشترکی میان پاسخ الف و ب یافته‌اید؟ نظر و پاسخ خود را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

۴۴- تاثیر پیروزی انقلاب اسلامی ایران (۱۳۵۷/۱۹۸۹) بر جریان‌های بیداری اسلامی در جهان تا کنون را به طور کامل و ابعادی (موضوعات مختلف) بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید. (درس‌های ۲۵ و ۲۶: در کشورها و مقامات؟ روشنفکران؟ ملت‌ها و مردم مسلمان و حتی غیر مسلمان؟)

۴۵- الف) چرا بیداری اسلامی در مصر، بعد از حدود ۳۰ سال از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، تاثیرات خود را نشان داد؟ مفید و مختصر توضیح داده و نتیجه‌گیری نمایید.

راهنمایی: کمپ دیوید و نتایج مختلف فرار شاه به مصر فراموش نشود.

ب) از بیداری اسلامی در بحرین چه می‌دانید؟ به طور کامل بنویسید.

راهنمایی: ایران و بحرین در تاریخ؟ در مقدمه و پاسخ شما؟

۴۶- در این ۲ دوره و در این موارد (شاخص‌ها) مقایسه، استدلال و نتیجه‌گیری نمایید:

دورهٔ مورد مقایسه: ۱۰ سال حکومت محمدرضا شاه (از ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۵) و در کمی بیشتر از ۱۰ سال اول پیروزی انقلاب اسلامی (از ۲۲ بهمن ۵۷ تا پایان سال ۱۳۶۷)، موضوعات: (شاخص‌ها) ۱- ملت و ملیت (هویت ملی با تمام ویژگی‌های مردمی و ملی آن)

۲- زن و زنان

۳- جوان و جوانان، دانشگاه، دانشجویان و اساتید

۴- حاکمیت ملی (استقلال کشور)

راهنمایی: حتماً متوجه شده‌اید که در محتوای سوال نوعی مقایسه طرز فکر، روش‌ها و اقدامات شاه - امام خمینی (ره) قرار دارد.

- ۴۷- الف) حکومت «ارتش سالار» چه نوع حکومتی است و چگونه کشور را اداره می‌نماید؟ مختصر و مفید بنویسید. (میلیتاریسم و حکومت میلیتاریستی؟) آیا حکومت رضاشاه، یک حکومت ارتش سالار بود؟ چرا؟ استدلال خود را بنویسید؟
- ب) ازین دو اصطلاح چه می‌دانید؟ ویژگی‌های اصلی و مهم هریک را بنویسید: بوروکراسی - تکنوکراسی
- ج) آیا حکومت پهلوی دوم بعد از پیروزی کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ تا سقوط را می‌توان ترکیبی از موضوعات مذکور (الف و ب) دانست یا خیر؟ چرا؟ نظر و استدلال خود را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.
- ۴۸- فقط ۳ مورد را انتخاب نموده، زمان، علل و زمینه‌های تشکیل و آثار و نتایج هر مورد را توضیح دهید:
- ۱- شورای سلطنت ۲- شورای انقلاب اسلامی ۳- شورای ریاست جمهوری ۴- انقلاب فرهنگی
- ۴۹- طرز فکر و نظریات فقط ۲ شخصیت فرهنگی و مبارز سیاسی برعلیه حکومت شاه را مختصر و مفید بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.
- ۱- دکتر شریعتی ۲- شهید مطهری ۳- آیت‌الله سعیدی
- ۵۰- از "ساواک" چه می‌دانید؟ با ذکر مثال‌ها و نمونه‌های لازم، پاسخ خود را به صورت یک مطلب کوتاه، مستند و تاریخی بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید. راهنمایی: ۱- هر کشوری باید برای حفظ امنیت خود کوشش نماید.
- ۲- زمان و علل تاسیس، چگونگی توسعه و پیشرفت‌های ستادی و تشکیلاتی در داخل و خارج از کشور؟
- ۳- سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشر؟
- ۴- دوره‌های تخصصی و روش‌های حفظ امنیت کشور در جامعه و در مورد چگونگی رفتار با زندانیان سیاسی؟
- ۵- تاکید می‌شود که مطلب کوتاه شما باید مستند و استدلالی باشد. شعاری نباشد.
- ۵۱- الف) "انقلاب" یعنی چه؟ به طور کامل و دقیق تعریف کنید و یا ویژگی‌های متعدد و اصلی آن را بنویسید. پاسخ شما باید کاملاً علمی و بر اساس محتوا و مفاهیم «جامعه‌شناسی سیاسی» باشد.
- ب) حداکثر آرمان‌ها، هدف‌ها و ارزش‌های اصلی، مهم و راهبردی (استراتژیک) انقلاب اسلامی ایران را به صورت عنوانی و با شماره ردیف بنویسید. ارجحیت و توضیح لازم نیست.
- ج) باتوجه به مطالب و نکاتی که در "فلسفه تاریخ و جامعه‌شناسی سیاسی" در مورد علل، چگونگی آغاز و پیروزی انقلاب‌ها آمده و دبیر شما به آن پرداخته و تدریس نموده، انقلاب اسلامی ایران از چه زمانی و چگونه از مرحله انتقاد و اعتراض به مرحله قیام و جنبش رسید؟ در واقع چرا و چگونه اصلاح طلبی امام (ره) و مردم، به مرحله براندازی رسید؟ با ذکر نمونه‌ها و مثال‌هایی پاسخ دهید.
- ۵۲- الف) می‌دانید که طی ده‌ها سال، کشور ما به عنوان یک کشور مستقل، عضو رسمی سازمان ملل متحد بوده است. در این صورت چرا در یکی از شعارهای اصلی و محوری انقلاب اسلامی، به «استقلال و استقلال طلبی» تاکید شده است. نظر و استدلال خود را بنویسید. راهنمایی: متوجه شده‌اید که سوال، مربوط به این شعار محوری است: استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی.
- رابطه «استقلال کشور و حاکمیت ملی» فراموش نشود.
- ب) با توجه به سوال الف، چرا در شعار محوری مورد نظر «آزادی و آزادی خواهی» در آغاز و ابتدای شعار نیامده است؟ اهمیت کدام یک بیشتر است (استقلال یا آزادی؟ چرا؟ نظر و استدلال خود را بنویسید.
- ۵۳- از آغاز سال ۱۳۵۸ تا پایان سال ۱۳۶۸، سال و موضوع هریک از انتخاب‌های ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی را به تفکیک و واضح بنویسید. انتخاب‌های میان‌دوره‌ای مجلس مورد نظر نمی‌باشد. برای هر انتخاب، نام رئیس‌جمهور منتخب و پیروز را نیز بنویسید.
- ۵۴- الف) با ذکر مثال‌هایی، حداکثر دستاوردهای سیاسی انقلاب و نظام جمهوری اسلامی را بنویسید.
- ب) با ذکر مثال‌هایی، حداکثر دستاوردهای فرهنگی انقلاب و نظام جمهوری اسلامی را بنویسید.
- ۵۵- با ذکر مثال‌هایی، دستاوردها و جنبه‌های مختلف پیشرفت‌های علمی و فناوری‌های نوین در انقلاب و نظام جمهوری اسلامی را به طور کامل بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.
- ۵۶- الف) موانع و مشکلات پیشرفت‌ها و استقلال کامل اقتصادی در کشور کدامند؟ از دیدگاه آسیب‌شناسی و ارائه راه‌حل‌ها و پیشنهادها، نظر خود را بنویسید.
- ب) از دیدگاه مقام معظم رهبری، علل و عوامل آسیب‌های حکومتی و کشورداری در میان مسئولین و مردم کدامند؟ حداکثر آن‌ها را که ایشان در دی‌ماه ۱۳۷۳ هشدار داده‌اند را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.
- ۵۷- نظریات، اقدامات، روش‌ها و آثار و نتایج اقدامات سید جمال الدین اسدآبادی از آغاز تا کنون را به طور کامل توضیح دهید. راهنمایی: ۱- در هند؟ ایران؟ مصر؟ اروپا؟
- ۲- کدام یک از شخصیت‌های بسیار معتبر جهان اسلام، تحت تاثیر او بوده‌اند و چگونه عمل کرده‌اند؟

نام و نام خانوادگی: کلاس: شمارهٔ صندلی: تعداد سوال: ۶۶ سوال تاریخ: پایه: نام دبیر:

نمونه سوالات پایان ترم

«سال تحصیلی ۹۷ - ۱۳۹۶»

درس: تاریخ معاصر ایران

صفحه ۷ از ۸

مدت آزمون:

۵۸- الف) اگر کوروش هخامنشی، همان "ذوالقرنین" در قرآن مجید (سوره کهف) باشد، چرا در آیات مربوط به "ذوالقرنین" آزادی یهودیان و اجازه و فرمان بازگشت به سرزمین خود و تعمیر و بازسازی معابد آنان ذکر نشده است؟ توجه داشته باشید که اساساً موضوع مذکور جنبهٔ مذهبی و معنوی دارد و انتظار می‌رود در قرآن مجید ذکر شده باشد.

ب) چرا تاسیس و ساختن "تخت جمشید" به پادشاه اساطیری ایران نسبت داده شده است؟ توجه داشته باشید در قرن ۲۰-۱۹، تمام محققین و ایران شناسان می‌دانسته‌اند که "تخت جمشید" توسط داریوش هخامنشی ساخته شده و پادشاهان بعدی هخامنشی آن را توسعه داده و تکمیل نموده‌اند. بنابراین چرا نام آن تغییر نکرده است؟ و اساساً چرا به "جمشید" نسبت داده شده است؟ (علت نامگذاری آن چیست؟)

ج) آیا از زمان تاجگذاری کوروش در سال ۵۳۹ قبل از میلاد تا برگزاری جشن‌های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی در سال ۱۳۵۰، واقعاً و عملاً ۲۵۰۰ سال شاهنشاهی در ایران بوده و ادامهٔ مستمر داشته یا فقط یک فاصلهٔ زمانی را نشان می‌دهد؟ نظر و استدلال خود را بنویسید. برخی پایان این مدت طولانی را سال ۱۳۲۰ و آغاز پادشاهی پهلوی دوم دانسته‌اند، البته این نکته در پاسخ شما تاثیر اساسی ندارد.

۵۹- الف) آیا موضوعات تاریخی، می‌توانند «علمی» بشوند؟ در چه شرایطی و چگونه؟ آیا می‌توان از «علم تاریخ» سخن گفت؟ در واقع آیا تاریخ، علمی است؟ نظر و استدلال خود را بنویسید.

راهنمایی: مشکلات علمی شدن تاریخ فراموش نشود.

ب) ویژگی‌های مهم و اصلی و چگونگی تشکیل جامعهٔ آرمانی (اتوپیا، آرمان‌شهر) در فقط ۳ مورد از این سیستم‌ها و نظریات (مکاتب) فکری و مذهبی را مختصر و مفید توضیح دهید:

۱- در یهودیت ۲- در مسیحیت ۳- در دین زرتشت ۴- در اسلام - خاصه شیعه

۵- در لیبرالیسم و نولیبرالیسم ۶- در مارکسیسم

۶۰- الف) باتوجه به اصول علوم اجتماعی، زمان، شرایط وقوع و اصول مهم تغییر و تحول اجتماعی در یک جامعه و کشور را بنویسید.

ب) باتوجه به پاسخ الف و باتوجه به هدف‌ها، شرایط سیاسی و اجتماعی و تغییر و تحول مورد انتظار در «انقلاب سفید» (یا انقلاب شاه و مردم)، نتایج و تاثیرات مختلف تاریخی آن از آغاز تا پیروزی انقلاب اسلامی را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

راهنمایی ب: آیا از یک اصول علمی و درک واقعیت‌های اجتماعی برخوردار بود یا خیر؟ چرا؟

۶۱- الف) باتوجه به اوضاع دربار و خانواده سلطنتی، روابط و نظریات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی محمدرضا شاه و فرح را مقایسه و نتیجه‌گیری نمایید (فرح دیبا، همسر و نایب السلطنه)

ب) با ذکر مثال‌هایی اصلی و مهم، موقعیت‌ها، نظریات و اقدامات اشرف (خواهر شاه) را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

۶۲- الف) چرا شاه در زمان فرار خود در ۲۶ دی ۱۳۵۷، کشور مصر را انتخاب کرد؟ روابط ایران و مصر از حدود سال ۱۳۵۴ چگونه بود؟ مختصر و مفید بنویسید.

ب) حوادث و وقایع مهم و موثر زندگانی شاه از فرار تا فوت در مرداد ۱۳۵۹ را مختصر و مفید بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

راهنمایی: در پاسخ خود این موارد فراموش نشود: ۱- دستور کارتر به سادات؟

۲- در واقع چرا او از مصر به کشورهای آمریکای مرکزی "پرتاب" شد؟

۳- سفر به آمریکا و تاثیرات آن؟

۶۳- الف) از محتوای نامه امام (ره) به گورباچف چه می‌دانید؟ مختصر و مفید بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

ب) الگوهای کلان، برنامه و اصول اقتصادی "دوران سازندگی" بعد از جنگ تحمیلی را مختصر و مفید بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.

۶۴- الف) اصول فکری، هدف‌ها و روش‌های "تروریسم" را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید. (تروریسم یعنی چه و چگونگی عمل می‌کند؟ آثار و نتایج آن؟)

ب) اصول فکری، هدف‌ها و روش‌های "ناسیونالیسم" (ملی‌گرایی) و نیز ویژگی‌های اختلافی (متفاوت) ناسیونالیسم و نژادگرایی را بنویسید.

ج) در تاریخ معاصر ایران، ویژگی‌های مشترک و هماهنگ یا متفاوت و اختلافی میان این نظریات کلان و استراتژیک را بنویسید:

۱- ناسیونالیسم (ملی‌گرایی)

۲- نژادگرایی

۳- اسلام

۶۵- الف) اسلام گرایی و نژاد گرایی از دیدگاه این شخصیت‌ها را بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید:

امام خمینی (ره) - عبدالناصر - یاسر عرفات

ب) در آغاز و با وجود ضدیت شدید یاسر عرفات و قذافی بر علیه آمریکا و اسرائیل، چرا در زمان جنگ تحمیلی و به تدریج از امام خمینی و انقلاب اسلامی دور شدند (فاصله گرفتند) و مستقیم و غیرمستقیم به صدام پیوستند؟ مختصر و مفید پاسخ دهید.

۶۶- الف) حداکثر ویژگی‌های «صهیونیسم» را بنویسید و یا آن را تعریف کنید؟

ب) حداکثر ویژگی‌های «فراماسونری» را بنویسید و آن را تعریف کنید؟

ج) با ذکر چند مثال اصلی و بسیار مهم در تاریخ معاصر ایران و از حدود سال ۱۳۳۵ تا پیروزی انقلاب اسلامی، وحدت و اشتراک نظر و عمل صهیونیسم و فراماسونری را مختصر و مفید بنویسید و نتیجه‌گیری نمایید.